

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211080
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119211080.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu: Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, XXX XX J., právne zastúpený: JUDr. Peter Valach, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42 350 026, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 14Csp/138/2019-19 zo dňa 02.07.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie vo výroku I. a IV.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov žalobcu vyplývajúcej z článku 4 bod 4.9 zmluvy o úvere pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2013. Uložil zamestnávateľovi žalobcu, Z. M. R. R. s.r.o., R. X/A, J. XXX XX, zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uvedenej v článku 4. bod 4.9 zmluvy o úvere pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2013 v prospech žalovaného. Poučil žalovaného o možnosti podať proti žalobcovi žalobu vo veci samej, ktorej predmetom budú peňažné nároky vyplývajúce zo zmluvy o úvere pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.06.2013. Priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti uznesenia. Uznesenie odôvodnil tým, že žalobca sa podaným návrhom domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Poukázal na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, pretože nebola individuálne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Poukázal na to, že žalovaný pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy listom z 11.12.2017 a v súčasnej dobe sú žalobcovi vykonávané zrážky zo mzdy. Súd prvej inštancie uviedol, že neodkladné opatrenie je dôvodné nariadiť vtedy, ak je dôvodnosť práva aspoň osvedčená a ak je aspoň osvedčené bezprostredné ohrozenie práva. Žalobca predložil zmluvu o úvere, pôžička na bývanie z 20.06.2013, ktorej súčasťou je dohoda o zrážkach zo mzdy. Zmluva aj dohoda boli uzatvorené ako formulárové zmluvy, žalobca mal postavenie spotrebiteľa, žalovaný dodávateľa. Zmluva obsahuje výšku úveru 3.500 eur a záväzok dlžníka uhradiť veriteľovi 84 mesačných splátok vo výške 68,95 eur s podmienkami splatnosti. Žalobca zároveň predložil žiadosť žalovaného o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy adresovanú zamestnávateľovi žalobcu (list zo dňa 11.12.2017), z ktorého

vyplýva, že žalovaný eviduje voči žalobcovi pohľadávku vo výške 3.137,39 eur a žiada o realizáciu mesačných zrážok dlžníka v dohodnutej mesačnej splátky úveru 69 eur v prospech účtu veriteľa. Súd uviedol, že žalobcovi sú v prospech žalovaného vykonávané zrážky zo mzdy iba na základe dohody bez existencie súdneho rozhodnutia, ktoré by žalobcovi ukladalo povinnosť plniť. Dohoda neobsahuje údaj o celkovej výške pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, túto výšku nie je možné určiť ani v spojení so zmluvou. Majetková sféra žalobcu je tak v možnom ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje jednostranným rozhodnutím žalovaný. Z uvedeného dôvodu považoval súd potrebu neodkladnej úpravy za osvedčenú a návrhu vyhovel. Uviedol ďalej, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje žalovanému obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Je nevyhnutné poskytnúť spotrebiteľovi ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy umožní uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Uvedenú ochranu v štádiu pred začatím konania je jej možné poskytnúť práve nariadením neodkladného opatrenia. Zároveň pre prípad nerešpektovania uloženej povinnosti žalovaným bola uložená povinnosť aj zamestnávateľovi žalobcu, ktorý síce nie je stranou sporu, ale splnenie uloženej povinnosti od neho možno spravodlivo požadovať. Súd má za to, že nariadením neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, a preto žalobcovi neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej. V prípade, že žalovaný usúdi, že zmluva trpí vadami, v dôsledku ktorých sa považuje za bezúčinnú a bezplatkovú, bude požadovať iba vrátenie istiny. V opačnom prípade má možnosť podať žalobu vo veci samej v zmysle poučenia súdu. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal vo veci plný úspech, súd nezistil dôvody na použitie ust. § 257 CSP, a preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že v danej veci je daný nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, pretože súd vydal neodkladné opatrenie, ktorého následky sa vzťahujú na všetky strany zmluvy o úvere, pričom zmluvu ale uzatvoril žalobca ako spoludlžník, Y. E. H. ako spoludlžník, U. E. ako vlastníčka nehnuteľnosti a žalovaný ako veriteľ. Rozhodnutím súdu, ktoré v danom prípade pôsobí ako konečné, boli upravené právne pomery subjektov, ktoré neboli účastníkmi súdneho konania a nemohli sa k veci relevantne vyjadriť. Súd im zjavne odobral právo na spravodlivý súdny proces. Preskúvanie vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou súdneho konania. Pred preskúmaním uplatňovaného nároku je vždy súd povinný zistiť, či subjekty, ktoré vystupujú ako strany konania, sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne právo. Namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, pretože žalovaný postúpil všetky práva a povinnosti na nového veriteľa, spoločnosť U.. Predložil o tom oznámenie o postúpení pohľadávky z 27.05.2019, avšak bez dôkazov o doručení tohto oznámenia. Uviedol, že neodkladné opatrenie nie je dôvodné, pretože dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená riadne. Dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy zákon o ochrane spotrebiteľa neobsahoval žiadne obmedzenia, ktoré by mohli ovplyvniť platnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa, pretože tieto sa vykonávajú len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky. Poukázal na to, že právna úprava neumožňuje podávanie nezmyselných žalôb, ktoré nič neriešia. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil alebo aby zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že návrh v celom rozsahu zamietne.

3. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca navrhol uznesenie potvrdiť, poukázal na to, že žiadne oznámenie o postúpení pohľadávky mu doručené nebolo a žalovaný ani nepredložil žiadny dôkaz o tom, že toto oznámenie bolo doručené žalobcovi.

4. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku je vecne správne. Žalobca v podanom odvolaní navrhuje zrušenie, resp. zmenu celého rozhodnutia, avšak podľa obsahu sa jedná o odvolanie proti I. a IV. výroku uznesenia. Výrokom II. a III. žalovanému nebola uložená žiadna povinnosť, a teda žalovaný proti nim nemôže podať odvolanie. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade boli preukázané dôvody na vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože bez súdneho rozhodnutia sú žalobcovi vykonávané zrážky zo mzdy, pričom základ nároku vyplýva zo spotrebiteľského vzťahu. Dohoda o zrážkach zo mzdy v danom prípade nebola dojednaná na samostatnej listine, bola súčasťou zmluvy o úvere a tvorila len jeden jej bod zakomponovaný v

texte zmluvy. Žalobca v podanom návrhu namieta, že nemohol ovplyvniť obsah zmluvy a nemohol sa rozhodnúť, či dohodu prijme alebo neprijme. Pri pochybnostiach o tom, či takáto dohoda bola dojednaná platne je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné pozastaviť možnosť uplatňovania takejto dohody.

5. Žalobca má aktívnu legitímáciu na podanie takéhoto návrhu, pretože predmetom konania nie je posudzovanie plnenia zo zmluvy, predmetom konania je návrh žalobcu o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré sú vykonávané zo mzdy žalobcu. V takomto prípade nie je potrebné, aby účastníkmi konania boli všetci účastníci zmluvy o úvere. Námietka pasívnej vecnej legitímácie by bola dôvodná vtedy, pokiaľ by žalobca preukázal, že k postúpeniu pohľadávky skutočne došlo, teda že toto postúpenie bolo žalobcovi oznámené. Žalovaný v podanom odvolaní tvrdí, že k postúpeniu pohľadávky došlo, aj predložil oznámenie o postúpení pohľadávky, avšak nepredložil žiadne dôkazy o tom, že toto oznámenie bolo žalobcovi doručené a žalobca namieta, že toto oznámenie mu bolo doručené. Za takejto situácie je potrebné vychádzať z toho, že žalovaný je v spore zatiaľ pasívne vecne legitímovaný. Aj keď dohoda o zrážkach zo mzdy je možná aj v spotrebiteľských vzťahoch, v danom prípade problematickosť dohody o zrážkach zo mzdy spočíva v tom, že táto dohoda nebola individuálne dojednaná a bola len súčasťou zmluvy o úvere a žalobca túto dohodu musel akceptovať, pokiaľ chcel získať úver. Z toho dôvodu aj zákonodarca pristúpil k sprísneniu podmienok uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré podľa novšej právnej úpravy musia byť uzatvorené na samostatnej listine. V čase uzatvárania zmluvy táto povinnosť síce neplatila, žalobca teda nemusel v danom prípade uzatvárať dohodu o zrážkach zo mzdy na samostatnej listine, avšak vystavil sa spochybneniu jej platnosti tým, že zo zmluvy samotnej nevyplýva, že žalobca bol poučený o možnosti odmietnuť dohodu o zrážkach zo mzdy. Takáto dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť neplatná z dôvodu, že neexistovala vážna vôľa uzavrieť takúto dohodu. Vecne správny je aj výrok prvostupňového rozhodnutia o náhrade trov konania, ktorý zodpovedá výsledku konania.

6. Z uvedeného dôvodu odvolací súd uznesenie v napadnutých výrokoch potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu konečného rozhodnutia, a teda je dôvodné rozhodovať aj o náhrade trov konania. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, žalovaný bol v celom rozsahu neúspešný, žalobca teda má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči neúspešnému žalovanému. Dôvody na aplikáciu § 257 CSP ani odvolací súd nezistil.

8. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.